

فهرست

۱	پیشگفتار
۵	مقدمه

بخش اول: از محمد تا معاویه

۱۱	فصل اول: قریش در بوتۀ تاریخ
۱۱	۱. ابراهیم و حرکت تاریخ
۱۲	۲. قُصَى این کِلاب
۱۳	۳. هاشم و امیه
۱۴	۴. بنی هاشم و بنی امیه
۱۴	۵. جریان اجتماعی فطرت‌گزین در قریش
۱۸	۶. جریان اجتماعی شهوت‌گزین در قریش
۲۵	۷. دو اقلیت و یک اکثریت
۲۷	۸. چهره‌های سرشناس شهوت‌گزین در قریش
۲۷	۱.۸. ابوسفیان
۳۸	۲.۸. عمرو بن عاص
۴۴	۳.۸. زیاد بن ابیه
۴۶	۴.۸. خالد بن ولید
۴۹	۹. چهره‌های سرشناس فطرت‌گزین در قریش
۵۱	فصل دوم: محمد و معاویه
۵۱	۱. محمد کیست؟
۵۳	۲. دوره‌های زندگی پیامبر
۵۹	۳. معاویه کیست؟
۶۱	۴. دوره‌های زندگی معاویه
۷۹	فصل سوم: عصر محمد

۱. پس از ابراهیم ۷۹
۲. گام های پیامبر ۸۰
- گام اول: معرفی توحید ۸۰
- گام دوم: تعمیم آموزش ۸۰
- گام سوم: گسترش هستی شناسی ۸۱
- گام چهارم: عدالت به عنوان محور زندگی سعادت بخش ۸۲
- گام پنجم: مبارزه با خرافات ۸۲
- گام ششم: مبارزه با تقدس گرایی جاهلانه ۸۳
- گام هفتم: دعوت به عقل ۸۴
- گام هشتم: مبارزه با تبعیض طبقاتی ۸۴
- گام نهم: تجلیل از زیبایی ۸۴
- گام دهم: ترویج علم ۸۵
- گام یازدهم: پایه گذاری جامعه مدنی در تاریخ ۸۵
- گام دوازدهم: مبارزه با بردگی و برده داری ۸۵
- گام سیزدهم: نفی پدرسالاری و مردسالاری ۸۶
- گام چهاردهم: نفی قبیله سالاری و قوم سالاری ۸۶
- گام پانزدهم: نفی نژاد پرستی ۸۷
- گام شانزدهم: نفی سرمایه داری ۸۷
- گام هفدهم: تلطیف روابط اجتماعی ۸۷
- گام هجدهم: مبارزه با اشرافیت دینی ۸۸
- گام نوزدهم: مبارزه با سنت گرایی ۸۸
- گام بیستم: جداسازی سرنوشت مردان دین و مردان دنیا ۸۸
- گام بیست و یکم: توزیع امکانات به نسبت جمعیت ۸۹
- گام بیست و دوم: ارتقای حقوق زنان ۸۹
- گام بیست و سوم: تأسیس نظام حقوقی نوین ۸۹
- گام بیست و چهارم: مبارزه با استثمار ۹۰
- گام بیست و پنجم: مبارزه با فقر ۹۰
- گام بیست و ششم: ارتقای سطح زندگی طبقات محروم ۹۰
- گام بیست و هفتم: تجلیل از آزادی ۹۰
- گام بیست و هشتم: تنظیم روابط جنسی ۹۱
- گام بیست و نهم: ایجاد نظام مالیاتی مردم گرا ۹۱
- گام سی ام: تحریم ربا ۹۱
- گام سی و یکم: به رسمیت شناختن حقوق اساسی بشر ۹۱
- گام سی و دوم: مبارزه با کتز ۹۲
- گام سی و سوم: مبارزه با نظام های سلطنتی و تأسیس نظام سیاسی امامت ۹۲
- فصل چهارم: عصر معاویه ۹۳

فهرست

نه

۱. کلید طلایی قدرت ۹۳
۲. ارکان مدینه اموی ۹۶
- رکن اول: اصالت طبیعت ۹۶
- رکن دوم: اصالت علم محسوس ۹۶
- رکن سوم: هستی‌شناسی محدود ۹۷
- رکن چهارم: حذف عدالت از قلمرو سیاست ۹۷
- رکن پنجم: عبور از خرافات و رسیدن به الحاد ناب ۹۷
- رکن ششم: مبارزه با مطلق مقدسات ۹۸
- رکن هفتم: عقلانیت مادی ۹۸
- رکن هشتم: هنر و شهوت ۹۹
- رکن نهم: تنزل مقام انسان ۹۹
- رکن دهم: استثمار و بهره‌کشی ۱۰۰
- رکن یازدهم: خون و تبار ۱۰۰
- رکن دوازدهم: اصالت قومیت و ملی‌گرایی ۱۰۰
- رکن سیزدهم: نژادپرستی ۱۰۰
- رکن چهاردهم: تکیه بر سرمایه‌داری ۱۰۱
- رکن پانزدهم: تکیه بر قساوت ۱۰۱
- رکن شانزدهم: اشرافیت ۱۰۱
- رکن هفدهم: مبارزه با سنت‌های الهی ۱۰۱
- رکن هجدهم: به استخدام دنیا درآوردن دین ۱۰۲
- رکن نوزدهم: خرید نخبگان ۱۰۲
- رکن بیستم: اصالت لذت ۱۰۲
- رکن بیست و یکم: تغییر مفهوم جرم ۱۰۳
- رکن بیست و دوم: نهادینه شدن تبعیض اجتماعی ۱۰۳
- رکن بیست و سوم: تثبیت نهادهای سیاسی و اقتصادی به نفع طبقات حاکم ۱۰۳
- رکن بیست و چهارم: ثبت امتیازات حزب اموی ۱۰۳
- رکن بیست و پنجم: تغییر مفهوم آزادی ۱۰۳
- رکن بیست و ششم: هرج و مرج جنسی ۱۰۴
- رکن بیست و هفتم: نیروی کار ۱۰۴
- رکن بیست و هشتم: همکاری با ارتجاع یهود ۱۰۴
- رکن بیست و نهم: سکولاریسم ۱۰۵
- رکن سی‌ام: نهادینه ساختن نظام سلطنتی ۱۰۵
- رکن سی و یکم: جهان‌ستانی ۱۰۵
- فصل پنجم: استراتژی‌های پیامبر ۱۰۷
۱. تعریف استراتژی ۱۰۷
۲. ویژگی‌های استراتژی مناسب ۱۰۸

۱۱۰	.....	۳. استراتژی های پیامبر
۱۱۱	.....	۴. دو استراتژی
۱۱۱	.....	۵. ویژگی های استراتژی تشبیت قرآن در تاریخ
۱۱۳	.....	۶. استراتژی تأسیس جامعه جهانی طراز قرآن
۱۱۴	.....	۷. دو جریان در تاریخ
۱۱۶	.....	۸. تداوم انقلاب محمد

بخش دوم: پل

۱۲۱	.....	فصل اول: مدینه در آزمون
۱۲۱	.....	۱. مدینه بی محمد
۱۲۲	.....	۲. احساس تنهائی علی
۱۲۳	.....	۳. تغییر در مدینه
۱۲۷	.....	۴. ارزیابی فرصت ها و تهدید بزرگ
۱۲۸	.....	۵. برگشت قریش به قدرت
۱۳۰	.....	۶. قرآن در خطر
۱۳۴	.....	۷. بازگشت ارتجاع
۱۳۹	.....	۸. انتظار علی
۱۴۱	.....	۹. علی و یارانش
۱۴۴	.....	۱۰. مدینه در دو آزمون
۱۴۷	.....	۱۱. نبرد تاریخ
۱۵۱	.....	۱۲. امویان در میان یاران محمد
۱۵۳	.....	فصل دوم: پل پیروزی
۱۵۳	.....	۱. اولین حلقه و اولین ستون
۱۶۰	.....	۲. غفلت ابابکر
۱۶۳	.....	۳. نبرد دو اسلام
۱۶۴	.....	۴. ساده اندیشی و قدرت طلبی
۱۶۶	.....	۵. قریش و ساختار قبایلی عربستان
۱۶۸	.....	۶. کاردانی عمر
۱۷۲	.....	۷. بحران ارتداد
۱۷۴	.....	۸. پیروزی مدینه العرب
۱۷۵	.....	۹. بحران های سیاسی در عصر ابابکر
۱۷۶	.....	۱۰. راهبردهای مدیریت بحران
۲۰۸	.....	۱.۱۰. ارباب
۱۷۷	.....	۲.۱۰. اتهام و برجسب زنی
۱۷۷	.....	۳.۱۰. تطمیع

فهرست

یازده

۱۷۸	۴.۱۰. سرکوب
۱۸۰	۵.۱۰. طرد
۱۸۰	۶.۱۰. فاصله‌گیری از انقلابیون مسلمان
۱۸۱	۷.۱۰. محمدستایی و محمدزدایی
۱۸۳	۸.۱۰. سازش و نرمش
۱۸۳	۹.۱۰. همگرایی با قریش و امویان
۱۸۹	۱۱. نگرش جامع به بحران‌ها و راهبردهای ابابکر
۱۹۰	۱۲. عصر فتوحات
۱۹۶	۱۳. مرگ ابابکر
۱۹۶	۱۴. نخستین قربانی
۲۰۷	فصل سوم: دومین قربانی
۲۰۷	۱. امویان و عمر
۲۱۰	۲. اشتباهات سیاسی یک زمامدار بزرگ
۲۱۱	۳. به نام اسلام، به کام قریش
۲۱۵	۴. سیلی بر دو صورت
۲۱۸	۵. استدراج
۲۲۱	۶. مرگ عمر
۲۲۷	۷. پشت پرده ترور
۲۳۱	فصل چهارم: عبور از خندق تاریخ
۲۳۱	۱. نه با شمشیر
۲۳۱	۲. نقش اصلی
۲۳۶	۳. رأی واقعی شورا
۲۳۸	۴. طراحان اصلی طرح ترور عمر چه کسانی بودند؟
۲۴۲	۵. بازخوانی گزارش یک جنایت
	بخش سوم: بازی بزرگ
۲۴۷	فصل اول: بازی خوردگان و بازیگران
۲۴۷	۱. عبور
۲۴۸	۲. دوران گذار
۲۵۱	۳. عثمان و عمرو بن عاص
۲۵۱	۴. عصر تناقضات
۲۵۵	۵. پذیرندگان اولیه و شطرنج سیاست
۲۶۰	۶. عثمان و یاران ابوسفیان
۲۶۲	۷. شمشیرهای عمرو
۲۶۶	۸. دو نقاب بر دو چهره

۲۷۱	فصل دوم: عثمان: فرصت‌ها و تهدیدها
۲۷۱	۱. انسان گونه تمدن اسلامی
۲۷۲	۲. تولد انسان جدید
۲۷۴	۳. نبرد در اردوگاه اسلام
۲۷۶	۴. قایق خلافت عثمان و پاروزنان دمشق
۲۷۷	۵. فرصت مطلق و تهدید مطلق
۲۷۸	۶. راز بازی بزرگ
۲۸۰	۷. ادوار امامت پیامبر
۲۸۱	۸. دمشق و شورش در سه منطقه
۲۹۴	۹. ترور شخصیت عثمان
۳۰۱	فصل سوم: آغاز فتنه
۳۰۱	۱. کوفه به عنوان نقطه شروع
۳۰۶	۲. نرمش عثمان و پویش معاویه
۳۱۱	۳. عثمان و فرصت‌های از دست رفته
۳۱۴	۴. طرح‌های سیاسی معاویه
۳۱۷	۵. علی و دفاع از مدینه
۳۲۷	۶. تنهایی علی
۳۲۹	۷. اوج بحران
۳۳۲	۸. آغاز پایان کار عثمان
۳۳۹	فصل چهارم: فرجام
۳۳۹	۱. پایان کار
۳۴۰	۲. اقدامات علی
۳۴۱	۳. دست‌ها و دسیسه‌ها
۳۴۳	۴. همدستی مروان و معاویه
۳۴۸	۵. لحظه واقعه
۳۵۲	۶. آتش بر دو در
۳۵۳	۷. بازخوانی بازی بزرگ
۳۵۴	۸. جنگ پیش‌دستانه
۳۵۵	مرحله اول: محاسبات اجتماعی
۳۵۵	مفروضات اجتماعی
۳۵۶	مفروضات اعتقادی
۳۵۷	مفروضات سیاسی
۳۵۸	مرحله دوم: تحریک اجتماعی
۳۶۰	مرحله سوم: تجهیز و بسیج
۳۶۱	مرحله چهارم: اقدام و انهدام

فهرست

سیزده

- ۳۶۱ ..... ۹. دفاع هشیارانه
۳۶۴ ..... ۱۰. آخرین سنگر را فتح کنید!

بخش چهارم: بازی خوردگان بزرگ

- ۳۷۱ ..... فصل اول: بازی تمام نشد
- ۳۷۱ ..... ۱. پس از عثمان
۳۷۳ ..... ۲. بازی خوردگان
۳۷۴ ..... ۳. مدینه و علی
۳۷۹ ..... ۴. مدینه النبی و معیارهای جدید
۳۸۱ ..... ۵. علی و اسلام ناب محمدی
۳۸۳ ..... ۶. فرجام فاجعه آمیز
۳۸۶ ..... ۷. مدینه و بشریت
۳۹۳ ..... ۸. عمرو بن عاص و بازی بزرگ امویان
۳۹۳ ..... ۹. اقدامات امویان پس از قتل عثمان
- ۳۹۹ ..... فصل دوم: امت و امامت
- ۳۹۹ ..... ۱. عناصر عملکردی شورش و بحران مدینه
۴۰۰ ..... ۲. حضور امت در صحنه
۴۰۶ ..... ۳. بیعت با علی
۴۰۸ ..... ۴. طلحه، زبیر و شاهد قدرت
۴۱۳ ..... ۵. پرزخ صغیر
۴۱۳ ..... ۶. فرار به دمشق
۴۱۶ ..... ۷. علی و مدیریت بحران
- ۴۲۳ ..... فصل سوم: علی و معاویه: نخستین رویارویی‌ها
- ۴۲۳ ..... ۱. عزل رسمی معاویه
۴۲۶ ..... ۲. تمرد رسمی معاویه
۴۳۰ ..... ۳. طغیان معاویه و تمرد طلحه و زبیر
۴۳۴ ..... ۴. حرکت به سوی شام
۴۳۵ ..... ۵. مکه و مقابله با مدینه
۴۵۲ ..... ۶. خاکریز جدید
۴۵۸ ..... ۷. بازی خوردگی طلحه و زبیر
۴۵۸ ..... ۸. همسران پیامبر و عایشه
۴۶۱ ..... ۹. تأمین مالی شورش
۴۶۲ ..... ۱۰. مروان و رهبری طلحه و زبیر
۴۶۴ ..... ۱۱. طلحه و زبیر در برابر هم

۴۶۸	.....	۱۲. شتر طلایی و همسر رسول الله
۴۶۹	.....	۱۳. عایشه در حوآب
۴۷۲	.....	۱۴. حرکت از حوآب
۴۷۳	.....	۱۵. به سوی بصره
۴۷۵	.....	فصل چهارم: جنگ جمل
۴۷۵	.....	۱. در حفیر
۴۷۷	.....	۲. نمادهای همانند
۴۷۸	.....	۳. پرچم طغیان اموی
۴۸۱	.....	۴. آماده باش عمومی در بصره
۴۸۴	.....	۵. عایشه و عواطف عمومی
۴۸۸	.....	۶. عایشه و سیاست دمشق
۴۸۹	.....	۷. حمله به بصره
۴۹۰	.....	۸. طرح مذاکرات و تسخیر بصره
۴۹۷	.....	۹. توبه و طلحه
۴۹۸	.....	۱۰. آغاز خونریزی
۵۰۰	.....	۱۱. راه حل علی و محور مقاومت علوی
۵۰۶	.....	۱۲. اباذر برخیز!
۵۱۰	.....	۱۳. حرکت سپاه علی
۵۱۱	.....	۱۴. نه مثل برادرش
۵۱۹	.....	۱۵. کوفه در آوردگاه تاریخ
۵۲۱	.....	۱۶. علی و گفتگو با بازی خوردگان
۵۲۸	.....	۱۷. چگونه جنگ اجتناب ناپذیر شد؟
۵۳۱	.....	۱۸. مرگ طلحه و زبیر
۵۳۷	.....	۱۹. اوج نبرد
۵۴۰	.....	۲۰. شتر نفرینی و جنگ نیابتی
۵۴۱	.....	۲۱. پایان کابوس عایشه
۵۴۳	.....	۲۲. علی در بصره

بخش پنجم: جنگ سرنوشت

۵۴۹	.....	فصل اول: علی در کوفه
۵۴۹	.....	۱. ورود به شهر
۵۵۳	.....	۲. تسنن محمدی و تسنن اموی
۵۵۶	.....	۳. علی و اشراف کوفه
۵۶۰	.....	۴. گفتگو و جنگ
۵۶۸	.....	۵. عمرو بن عاص در دمشق